

የአማራ ህዝብ በትግሬዎች ሴራ ተሸንፏል ወይ ?

ቤተ አማራ፣ ሰኞ ነሐሴ 9 ቀን 2008 ዓም (Mon August 15, 2016)

(https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1663966693923682&id=100009311015491)

አንድ : - #የአማራ ህዝብ በትግሬዎች ሴራ ተሸንፏል ወይ ?

“አማራ እንደ ህዝብ በትግሬ ህወሃት አገዛዝ ተምበርክኮ ፈጽሞ የተባለውን ሁሉ እየፈጸመ ያለ ህዝብ ነው። ታሰር ሲባል እየታሰረ፣ ተኛ ሲባል እየተኛ፣ ተሰለፍ ሲባል እየተሰለፈ፣ ዋሽ ሲባል እየዋሸ፣ ልግደልህ ሲባል ቀድሞ እየሞተ” ይለኝ ነበር ጥብቅ የልጄነት ጓደኛየ። እኔም ትንሽ ስጋ እንደመርፌ ትወጋ ሁኖብኝ ይሁን? ወይም እንደ ጓደኛየ ግማሽ አማራ ስላልሆንኩኝ ፍትሃዊነት ጎሎኝ ይሁን ሽንፈቱን ላለመቀበል ለረዥም ጊዜያት አንገራግሪያለሁ። ነገር ግን በተወሰነ ደረጃ የልጁ ሃሳብ ትክክለኛነት ዘግቶም ቢሆን እውነት ነው ብዬ የምቀበልበት ደረጃ ላይ ደርሻለሁ። የአማራ ህዝብ ለትግሬ አገዛዝ እንደተንበረከከና ዋና ዋና የሚባሉት አማራዊ እሴቶቹ ሙልጭ ብለው እንዲደረሙ ባለፉት አርባ አመታት በስፋት በጽንፈኛ ትግሬዎች ተሰርቷል። በትግሬ የበላይነት ሙሉ ለሙሉ በተያዘው መንግስት አማራ ሁኖ አልተደቆስኩም የሚል ሰው ካለ ፤ እርሱ የአእምሮ ጤና የሳይሰው ካልሆነ በቀር ማሰብ የሚችልና ጥቂትም ብትሆን ቀለም የቆጠረ ሰው የሚረዳው ነው። ዘን ዘጠኝ ከምንኖረው ተነጥለው በሆዳቸው ገንዳ ውስጥ ተቀስፈው የተያዙት ብአዴኖችም ቢሆኑ በጓዳ ከቤተሰቦቻቸውና ከቅርብ ዘመዳቸው ጋር የአማራን ሽንፈት የሚያንገራጉሩት የፖለቲካ ንስሃ ነው።

ምን አልባት የአማራው ህዝብ ተሸነፈ ወይም አልተሸነፈም ለማለት መመዘኛዎቹ ምንድን ናቸው? ሊባል ይችላል ይሆናል። ይህን ለማስረዳት በመጀመሪያ በሶስት መልኩ ሁለት ህዝቦች ወደ ፍልሚያ ወይም ፍትህ ወይም ሊባሉ ይችላሉ : -

አንደኛ : - ሁለቱም ህዝቦች በሚያወቁት ታሪካዊ ወይም ቁሳዊ ምክንያትና ተቃራኒ ፍላጎት ሊሆን ይችላል።

ሁለተኛ : - በአንደኛው የህዝብ ወገን በሚመጣ ግልጽ ጠብ አጫሪነትና ጭቆና ሊሆን ይችላል።

ሦስተኛ:- አንደኛው የህዝብ ወገን በሚሰጥ በተጠበቀና አደገኛ ሴራ ሲያሰር። ነገር ግን ተቃራኒ ተብሎ የተፈረጀው ህዝብ የተደገሰለትን ነገር በማያወቅበት መንገድ ሊሆን ይችላል።

ታዲያ አማራው በየትኛው መንገድ ከትግሬው ጋር ፍትህ ወይም ሊባሉ ገብቶ ነው የተሸነፈው? የሚለው አከራካሪ ሊሆን ይችላል። ነገር ግን የአማራው ህዝብ ከረዥም ጊዜ ታሪካዊ ዳራ አንስቶ ብዙ ግፍና በደል በትግሬው ህዝብ አማካኝነት እየተፈጸመበት ያለው በሶስተኛ ደረጃ በተቀመጠው አደገኛ ሴራ ነው። በአጠቃላይ አማራው ፍልሚያ ወይም መኖሩን ሳያወቅና ሳይረዳ በተቀነባበረ ግለሰብዊ፣ ቡድናዊና ድርጅታዊ የዘር ጥቃት የትግሬ ህዝብን ይሁንታ ሙሉላሙሉ ባገኘው ህወሃት በሚዘገንንና በሚያንሸግሽ መልኩ ለተከታታይ አርባ ዓመታት የግፍ ግፍ ተፈጽሞበታል። በዚህ ጽሁፍ የረዥም ጊዜውን ታሪክ ማንሳቱ ለአማራው ህዝብ የተጋድሎ ፍልሚያ የሚፈይደው ነገር ስለማይኖርና አሁን ያለው የአማራ ህዝብ ትውልድ እየደረሰበት ያለው ግፍና መከራ ለነገ የማይተው ስለሆነ በቅርቡ የትግሬው ህወሃት በአማራ ህዝብ ላይ የፈጸመውን የለየለት ስልታዊ የዘር ማጽዳት ወንጀልና ሁለንተናዊ ጭቆና ማንሳቱ ተገቢ ይመስለኛል።

አምባቢወቹ በመጀመሪያ ይህን ጽሁፍ ስጽፍ የትግሬ ህዝብና ህወሃት የአንድ ሳንቲም ሁለት ገጽታ ናቸው ብዬ በማመን ነው። ስለዚህ ትግሬ ስል ህወሃት፤ ህወሃት ስል ትግሬ ለማለት ፈልጌ እንደሆነ እንድተረዱልኝ እፈልጋለሁ። ለዚህ ማረጋገጫ ብዙ ሃሳብ መደርደር አያስፈልግም ። በ1997ዓ.ም የተካሄደው የኢትዮጵያ ምርጫ ውጤት ያሳየው ሃቅ ቢኖር ትግሬ ህወሃት፤ ህወሃት-ደግሞ ትግሬ መሆኑን ነው። በዛ ታሪካዊ ምርጫ የአዲስ አበባ ህዝብ ሙሉ-ለሙሉ የመረጠው ፓርቲ ቅንጂትን ሲሆን፤ የትግሬው ህዝብ ደግሞ ህወሃትን መርጧል። ይህን ለማሳያነት አነሳሁት እንጂ የትግሬ ህዝብ ሙሉ-ለሙሉ የበላይነት በያዘበት የኢሃዴግ ፓርቲ የስልጣን ምንጫ እንደሆነ የአደባባይ ሚስጢር ነው።

ለነገሩ በወርሃ የካቲት 1967ዓ.ም በአማርኛ ቋንቋ በተጻፈው የህወሃት ፍኖተ ንድፍ ጥራዝ ውስጥ የመጀመሪያው አላማና ስራው ይልና እንደወረደ እንደሚከተለው አስፍሮታል ፡

“የትግራይ ህዝብ ብሄራዊ ትግል ጸረ-አማራ ብሄራዊ ጭቆና፣ ጸረ-ኢምፔሪያሊዝም እንዲሁም ጸረ-ንኡስ ከበርቴያዊ ጠጋኝ ለውጥ ነው። ስለዚህ የአብዮታዊው ትግል አላማ ከባላባታዊ ስርአትና ከኢምፔሪያሊዝም ነጻ የሆነ የትግራይ ዲሞክራሲያዊ ሪፓብሊክ ማቋቋም ይሆናል።”

ይህንንም አላማ ለማሳካት የትግሬው ህዝብ ተዋግቶ በለስ ቀንቶታል። ታዲያ በለስ ከቀናቸው በኋላ ነጻ መሬታቸውን ይዘው ቢገነጠሉ ለቀረው ኢትዮጵያዊ እጂግ በጣም ጥሩ ነበር። ነገር ግን የትግራይ ሪፓብሊክን ለመመስረት በስወርና በሴራ እንጂ በጉልበት በወቅቱ ቢሞክሩት ብዙ እርቀት እንደማይጓዙ የተረዱት ይመስላል። ስለሆነም የሚያባኩትን ፓርቲ አቡክተውና ጋግረው (አህዴድና ደህዴግ ብለው) ፤ የነበረውን ተላጣፊ አህዴን ፓርቲ አሳንሰው (ብአዴን ብለው) ኢትዮጵያን በዋናነትና በምስለኔዎቻቸው ለማስተዳደር ሲበቁ፤ የአማራን ህዝብ ደግሞ በስወርና ግልጽ በሆነ መልኩ ከቀድሞው በተባባሰ ሊቀጠቅጡትና ሊያጠቁት አስችሏቸዋል። የትግሬው ህዝብ በግልጽ ትብብርና ድጋፍ እንዲሁም ምርጫ ህወሃትን በይሁንታ መቶበመቶ ያለምንም ደም መፋሰስና ተቃዋሚ እየመረጠ በአማራው ህዝብ ላይ ለአርባ አመታት የፈጸመው የግፍ መጠን የትየለሌ ቢሆንም በሚቀጥለው ጽሁፌ በግርድፉ የምታውቁትን ሃቅ ለአማራው ህዝብ የሸንፈት ምልክት ማሳያዎች ይሆናሉ ያልኳቸውን ሴራዎች፣ በደሎችና ግፎች ለማንሳት እሞክራለሁ። ጎበዝ እኔ አማራው በደረሰበት በደል ልክ አጻፋ እስካልወሰደ ድረስ ተሸንፏል ባይ ነኝ እንጂ የጹህፌ መነሻ የተጠቁነት ፖለቲካ አይደለም።

ገጣሚ ፡ - ደበበ ሰይፉ በቋጠረው ግጥም ልሰናበታችሁ

- በቀበሮ ጉድጓድ - ቀበሮ መስሏቸው፤
- ዉሾቹ አጓሩ - በዛ ጩኸታቸው፤
- አይ የዉሾች ነገር - ማን በነገራቸው፤
- አንበሳ እንደሆነ - የሚጠብቃቸው።

#የአማራ-ተጋድሎ ይፋፋም !

ሃምሌ 9/2008 ዓ.ም